# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להסביר איך קברניטים מתקשרים ברדיו ימי ולמה צריך שפה משותפת
- לזהות מילות קוד ואת תפקידן בתקשורת ברורה
- לתאר את כלל הימין בים ולקשר אותו לכללי תנועה בכביש ובאוויר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

### חלק א' – הבנה בסיסית

1. א – כדי שהשיחה תהיה ברורה גם כשיש רעש
2. ב – כל אחת פונה ימינה
3. ב – עבור
4. ב – שניהם משתמשים בשפה משותפת וכללים ברורים
5. ב – עלול להיות בלבול או תאונה

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – יש שפה משותפת כדי שכולם יבינו
2. נכון – מילה כמו בראבו ברורה יותר מהאות ב בלבד
3. לא נכון – יש כללים כמו כלל הימין במעבר צר
4. לא נכון – הכלל הוא לפנות ימינה
5. נכון – כך הצד השני יודע שהתור שלו לדבר

### חלק ג' – השלמת מילים

1. ימינה
2. בראבו
3. עבור
4. צר
5. קברניט

### חלק ד' – התאמה

- 1 – ב (מכשיר שקברניטים מדברים בו)
- 2 – ה (מילת קוד לאות ב)
- 3 – ד (מילה שמסמנת סיום דיבור)
- 4 – א (כלל תנועה כשאוניות נפגשות)
- 5 – ג (מקום שמדבר עם טייסים)

### חלק ה' – סדר נכון

1. האונייה פונה לרדיו ואומרת למי היא קוראת
2. הקברניט אומר את שם האונייה שלו
3. הקברניט מעביר מסר קצר וברור עם מילות קוד
4. הקברניט מסיים את ההודעה במילה עבור
5. הצד השני עונה ומאשר שהבין

### חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. התלמידים כותבים שיחה קצרה עם פתיחה (למי קוראים), שם האונייה, מילת קוד אחת לפחות, מסר ברור וסיום במילה עבור
2. תשובה טובה תסביר שכללים ושפה משותפת מונעים תאונות ובלבול כשאנשים מתרבויות שונות נפגשים

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה תזהה שהשפה המשותפת מונעת בלבול ותאונות
- תשובה תזכיר שכל אונייה פונה ימינה
- תשובה אישית שמקשרת לכללים בכביש, בכיתה או במשחק

## טיפים להפעלה:

- אפשר להדגים בפועל עם שני תלמידים שהולכים זה לקראת זה וכל אחד פונה ימינה
- כדאי לתרגל כמה מילות קוד בקול רם לפני משימת הכתיבה
- משחק איש תלוי באלפבית הקוד מתאים לחיזוק הזיכרון בסיום השיעור

# דף תרגול: אוניות שמדברות ברדיו

דף התלמיד/ה עולים חדשים

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אוניות גדולות נפגשות בים. אין שם רמזור. הקברניטים מדברים ברדיו עם מילים מיוחדות כדי להבין אחד את השני.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **רדיו ימי** | מכשיר שקברניטים מדברים בו אונייה עם אונייה או עם נמל |
| **אלפבית קוד** | לכל אות יש מילה מיוחדת, כמו בראבו לאות ב |
| **כלל הימין** | כששתי אוניות נפגשות פנים מול פנים, כל אחת פונה ימינה |
| **מעבר צר** | מקום בים שבו יש מעט מקום לתנועה של אוניות |
| **עבור** | מילה שאומרים ברדיו כדי לסמן שסיימתי לדבר |
| **קברניט** | האדם שמפקד על האונייה ומקבל החלטות |
| **מגדל פיקוח** | מקום שממנו מדברים עם טייסים ומכוונים אותם |
| **שפה משותפת** | דרך תקשורת שכולם מבינים בלי קשר לשפת האם |

## 1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** למה אומרים 'בראבו' ולא רק 'ב'?

א) כדי שהשיחה תהיה ברורה גם כשיש רעש ב) כדי שהשיחה תהיה סודית ג) כדי לחסוך זמן

ד) כדי לדבר מהר יותר

**2.** מה עושות שתי אוניות שנפגשות?

א) שתיהן עוצרות במקום ב) כל אחת פונה ימינה ג) אחת פונה ימינה והשנייה שמאלה

ד) הגדולה יותר ממשיכה ישר

**3.** איזו מילה אומרים בסוף הודעה ברדיו?

א) שלום ב) עבור ג) תודה ד) סוף

**4.** מה דומה בין קברניט לטייס?

א) שניהם לא צריכים כללים ב) שניהם משתמשים בשפה משותפת וכללים ברורים

ג) שניהם נוסעים על כביש ד) שניהם לא מדברים ברדיו

**5.** מה קורה בלי שפה משותפת?

א) אין בעיה כי אוניות לא נפגשות ב) עלול להיות בלבול או תאונה ג) האונייה עוצרת אוטומטית

ד) זה לא משנה בים

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | ברדיו הימי כל אדם יכול לדבר בשפה שלו ואין בעיה | ☐ | ☐ |
| 2 | אלפבית הקוד עוזר להבין אות גם כשיש רעש ברדיו | ☐ | ☐ |
| 3 | בים אין כללי תנועה כמו בכביש או באוויר | ☐ | ☐ |
| 4 | כשאוניות נפגשות פנים מול פנים במעבר צר, כל אחת פונה שמאלה | ☐ | ☐ |
| 5 | המילה עבור נאמרת ברדיו כדי לסמן סיום דיבור | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** כששתי אוניות נפגשות פנים מול פנים במעבר צר, כל אחת פונה _____

**2.** במקום לומר את האות ב, קברניטים אומרים את מילת הקוד _____

**3.** בסוף הודעה ברדיו ימי אומרים את המילה _____

**4.** מקום בים שבו יש מעט מקום לתנועה נקרא מעבר _____

**5.** האדם שמפקד על האונייה ומקבל החלטות נקרא _____

## 4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** רדיו ימי | ___ | **א.** כלל תנועה כשאוניות נפגשות |
| **2.** בראבו | ___ | **ב.** מכשיר שקברניטים מדברים בו |
| **3.** עבור | ___ | **ג.** מקום שמדבר עם טייסים |
| **4.** כלל הימין | ___ | **ד.** מילה שמסמנת סיום דיבור |
| **5.** מגדל פיקוח | ___ | **ה.** מילת קוד לאות ב |

## 5 חלק ה' – סדר נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | הקברניט מעביר מסר קצר וברור עם מילות קוד |
| ☐ | הצד השני עונה ומאשר שהבין |
| ☐ | האונייה פונה לרדיו ואומרת למי היא קוראת |
| ☐ | הקברניט אומר את שם האונייה שלו |
| ☐ | הקברניט מסיים את ההודעה במילה עבור |

## 6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** כתבו שיחת קשר קצרה בין אונייה לנמל, עם פתיחה, שם האונייה, מילת קוד אחת וסיום עבור

**2.** הסבירו למה בעולם גלובלי חשוב שיהיו כללים ושפה משותפת גם בים, גם באוויר וגם בכביש

### כרטיס יציאה

מהי שפה משותפת בים, ולמה היא חשובה?

הסבירו מה עושות שתי אוניות שנפגשות פנים מול פנים במעבר צר

איפה בחיים שלכם גם צריך כללים ושפה משותפת כדי לא להתנגש

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀